

Dosarul nr. 2ra-1030/2022
2-21074128-01-2ra-01082022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Sergiu Costândache,
reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu
Costândache împotriva Olgăi Costândache privind desfacerea căsătoriei și,
acțiunea reconvențională depusă de Olga Costândache împotriva lui Sergiu
Costândache, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei
Criuleni privind determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de
întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 mai 2022, Sergiu Costândache a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Olgăi Costândache solicitând desfacerea căsătoriei încheiate cu Costândache
Olga înregistrată la 10 martie 2018 de Serviciul Stare Civilă Criuleni sub nr.15.

În motivarea acțiunii Sergiu Costândache a indicat că la 10 martie 2018 a
înregistrat căsătoria cu Costândache Olga, eveniment trecut în Registrul actelor de stare
civilă Criuleni sub nr.15, iar din căsătorie au un copil minor, fiul Xxxx, născut la xxxx.

Reclamantul a indicat că din anul 2019 soția și-a schimbat brusc atitudinea față de
el, în familie predominau certuri și neînțelegeri, iar din luna august 2020 situația în
familie s-a agravat, soția periodic îl alunga din casă, fiind nevoit în luna martie 2021 să
plece cu traiul în altă parte.

A propus pârâtei să desfacă căsătoria pe cale amiabilă, însă aceasta refuză să se
prezinte la Serviciul stare civilă pentru a divorța, din care motiv a fost respinsă cererea
sa depusă unilateral la Serviciul stare civilă Criuleni.

Reclamantul consideră divorțul inevitabil, în condițiile în care în prezent se află în

relații de concubinaj cu o altă femeie cu care dorește să înregistreze căsătoria și de la care așteaptă un copil.

La 17 iunie 2021, Olga Costândache a depus acțiune reconvențională împotriva lui Sergiu Costândache, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, Xxxx, născut la xxxx, încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă a câte 1350 lei lunar, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 5100 lei.

În motivarea acțiunii reconvenționale Olga Costândache a menționat că înregistrând căsătoria cu Sergiu Costândache, intenționa să creeze o familie frumoasă, trainică, unită, cu interese comune, cu participarea și implicarea ambilor soți în procesul de educație a copilului minor, însă toată povara a căzut pe umerii ei.

Reclamanta a relatat că se ocupa de gospodărie, creșterea și educația fiului comun, dar și cu asigurarea financiară a familiei, muncea peste hotare în Italia, deoarece soțul nu asigura familia cu cele necesare, câștigurile acestuia fiind mici, lunar expedia soțului nu mai puțin de 600 euro pentru întreținerea casei, copilului și a altor cheltuieli. Inițial Sergiu Costândache era mulțumit de banii trimiși de către dânsa, însă peste o perioadă de timp acesta spunea că mijloacele financiare expediate nu sunt suficiente, cheltuielile sunt mari, situația în țară este dificilă.

Reclamanta a notat că aflând despre faptul că soțul o înșelă cu o altă femeie, în luna martie 2021, Sergiu Costândache a părăsit familia, plecând cu traiul la concubină care este însărcinată. Din acel moment dânsul nu se mai interesează de nimic, este indiferent față de soarta copilului minor comun, nu acordă nici un ajutor moral sau material la creșterea, educația și întreținerea fiului minor.

A dat acordul la desfacerea căsătoriei deoarece a ajuns în situația când din partea soțului nu mai are nici un sprijin, dar consideră necesar de a determina cu ea domiciliul copilului minor Xxxx, născut la xxxx. Dânsa dispune de condiții pentru a asigura un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copilului.

Reclamanta consideră necesar obligarea lui Sergiu Costândache la plata pensiei de întreținere a copilului deoarece dânsul manifestă un total dezinteres față de creșterea, întreținerea și educația fiului minor, sarcina revenindu-i în exclusivitate mamei. Cu atât mai mult că Olga Costândache nu dispune de mijloace materiale suficiente pentru a-i asigura un nivel de trai decent, pentru sănătate și dezvoltare fizică, intelectuală și spirituală. Așadar, în legătură cu faptul că Sergiu Costândache nu are un loc permanent de muncă, muncește la munci ocazionale, în conformitate cu art. 76 din Codul familiei urmează de stabilit cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă de 1350 lei lunar, luând în considerație coșul mediu de existență în țară.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Criuleni, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Costândache împotriva Olgăi Costândache cu privire la desfacerea căsătoriei.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Sergiu Costândache și Olga Costândache (Neagu), înregistrată la data de 10 martie 2018 la Serviciul stare civilă Criuleni sub nr.15.

S-a încasat de la Sergiu Costândache și Olga Costândache în beneficiul statului la

eliberarea certificatului de divorț, taxa de stat în mărime de 500% pentru fiecare din unitatea convențională.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de Olga Costândache împotriva lui Costândache Sergiu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Criuleni cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

S-a determinat domiciliul copilului minor, Xxxx, la domiciliul mamei Olga Costândache.

S-a încasat de la Sergiu Costândache, în beneficiul Olgăi Costândache, pensia pentru întreținerea copilului minor, Xxxx, în mărime de 1350 lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii reconvenționale – 17 iunie 2021 și până la atingerea majoratului copilului.

S-a încasat de la Costândache Sergiu, în beneficiul Olgăi Costândache, cheltuielile de judcată în mărime de 5100 lei.

S-a încasat la bugetul public de la Costândache Sergiu taxa de stat în mărime de 486 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 noiembrie 2021, Sergiu Costândache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, a depus apel nemotivat, iar la 31 ianuarie 2022, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, a depus apel motivat, solicitând casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretențiilor din acțiunea reconvențională privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a pretențiilor din acțiunea reconvențională privind încasarea cheltuielilor judiciare.

Prin decizia din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Sergiu Costândache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu și a fost menținută hotărârea 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, s-a pronunțat doar asupra cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5100 lei și taxei de stat în sumă de 486 lei, concluzionând că soluția instanței de fond în partea contestată este întemeiată.

Instanța de apel a reținut în temeiul art. 94 alin.(1), (3) și art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, art.60 alin. (1), (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002, că instanța obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, urmând ca acestea să fie probate.

La caz, Olga Costândache a prezentat în confirmarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5100 lei bonul de plată seria QL nr.352068 din 09 iunie 2021 (f.d.19), mandatul avocatului Nicolaev Ghenadie cu împuternicirile necesare, lista acțiunilor efectuate de avocat și timpul aferent acestora (f.d.24), ceea ce justifică soluția instanței de fond de admitere a acestei cerințe.

Instanța de apel a respins argumentele apelantului precum că a recunoscut imediat acțiunea reconvențională, iar potrivit art. 97 alin. (3) din Codul de procedură civilă, este degrevat de achitarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor de asistență juridică, în condițiile în care din actele cauzei rezultă contrariul și anume că în cadrul ședinței de judecată din 12 octombrie 2021 Sergiu Costândache a declarat că dorește stabilirea

domiciliului copilului minor cu apelantul, fapt consemnat la fila dosarului 52 verso, la caz nefiind aplicabile prevederile art. 97 alin.(3) din Codul de procedură civilă.

La 30 iunie 2022, Sergiu Costăndache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei contestate și casarea parțială a hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a pretențiilor din acțiunea reconvențională privind încasarea cheltuielilor judiciare sub forma cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5100 lei și a taxei de stat în mărime de 486 lei.

În motivarea recursului Sergiu Costăndache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de judecată, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că la ședința de judecată din 19 aprilie 2022 Sergiu Costăndache nu a fost prezent, iar cererea verbală a subsemnatului, în calitate de avocat, de a contramanda ședința de judecată pentru o altă dată, când va fi posibilă și prezența lui Costăndache Sergiu la ședință, a fost respinsă.

Astfel, instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în lipsa apelantului, fără ca dînsul să aibă posibilitate de a-și argumenta poziția și respectiv de a răspunde la întrebările instanțe, în confirmarea sau infirmarea unor fapte imputate, precum că a pretins ca minorul să domicilieze cu el.

Prin urmare, consideră că decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea esențială a normelor procesuale prin judecarea cauzei în absența lui Sergiu Costăndache, circumstanțe ce în fond au dus la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea dreptului ultimului la un proces echitabil și dreptul la o hotărâre motivată.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 19 aprilie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 28 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 106).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Sergiu Costăndache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 30 iunie 2022 împotriva deciziei 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 01 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Sergiu Costăndache, reprezentat de avocatul

Nicolae Dumbrăveanu cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă la 18 august 2022, Olga Costândache, reprezentată de avocatul Ghenadie Nicolaev a solicitat declararea inadmisibilă a cererii de recurs depusă de către Sergiu Costândache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, întrucât argumentele invocate nu se încadrează în limitele stabilite de art. 432 din Codul de procedură civilă, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Intimata consideră că urmează a fi respins argumentul recurentului precum că instanța de apel a judecat cauza în absența unui participant la proces, deoarece reprezentantul recurentului, avocatul Dumbrăveanu Nicolae în cadrul examinării apelului a comunicat instanței de apel că Costândache Sergiu cunoaște despre data și ora examinării cauzei, însă acesta a solicitat amânarea. De menționat, că avocatul Dumbrăveanu Nicolae nu a invocat nici un temei în fața instanței de apel, care ar justifica amânarea procesului de judecare a apelului. Pe de altă parte, Costândache Sergiu a fost reprezentat de către un avocat ales, care i-a acordat asistența juridică calificată.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către declarat de către Sergiu Costândache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Sergiu Costândache, reprezentat de avocatul Nicolae Dumbrăveanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh